Prepp
Your Personal Exams Guide

Language Code : **06**

FSC-26-I

प्रश्न-पत्र-I / PAPER-I

गुजराती भाषा परिशिष्ट

Gujarati Language Supplement

भाग-IV & V / PART-IV & V

मुख्य परीक्षा पुस्तिका संख्या / Main Test Booklet No.

इस पुस्तिका में **16** मुद्रित पृष्ठ हैं।
This booklet contains **16** Printed pages.

मुख्य परीक्षा पुस्तिका कोड / Main Test Booklet Code

E

इस परीक्षा पुस्तिका को तब तक न खोलें जब तक कहा न जाए।
Do not open this Test Booklet until you are asked to do so.
इस परीक्षा पुस्तिका के पिछले आवरण (पृष्ठ 15 व 16) पर दिए निर्देशों को ध्यान से पढ़ें।
Read carefully the Instructions on the Back Cover (Page 15 & 16) of this Test Booklet.

गुजराती में निर्देशों के लिए इस पुस्तिका का पृष्ठ 2 देखें। / FOR INSTRUCTIONS IN GUJARATI SEE PAGE 2 OF THIS BOOKLET.

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

1. यह पुस्तिका मुख्य परीक्षा पुस्तिका की एक परिशिष्ट है, उन परीक्षार्थियों के लिए जो **या** तो भाग IV (भाषा I) **या** भाग V (भाषा II) **गुजराती** भाषा में देना चाहते हैं, लेकिन **दोनों नहीं**।
2. परीक्षार्थी भाग I एवं भाग II **या** III के उत्तर मुख्य परीक्षा पुस्तिका से दें और भाग IV व V के उत्तर उनके द्वारा चुनी भाषाओं से।
3. अंग्रेज़ी व हिन्दी भाषा पर प्रश्न मुख्य परीक्षा पुस्तिका में भाग IV व भाग V के अन्तर्गत दिए गए हैं। भाषा परिशिष्टों को आप अलग से माँग सकते हैं।
4. इस पृष्ठ पर विवरण अंकित करने एवं OMR उत्तर पत्र पर निशान लगाने के लिए **केवल काले/नीले बॉल पॉइंट पेन** का प्रयोग करें।
5. इस भाषा पुस्तिका का **संकेत** है **E**। यह सुनिश्चित कर लें कि इस भाषा परिशिष्ट पुस्तिका का संकेत, OMR उत्तर पत्र के **पृष्ठ-2** एवं मुख्य परीक्षा पुस्तिका पर छपे संकेत से मिलता है। अगर यह भिन्न हो, तो परीक्षार्थी दूसरी भाषा परिशिष्ट परीक्षा पुस्तिका लेने के लिए निरीक्षक को तुरन्त अवगत कराएँ।
6. इस परीक्षा पुस्तिका में **दो** भाग IV और V हैं, जिनमें **60** वस्तुनिष्ठ प्रश्न हैं, जो प्रत्येक 1 अंक का है :
   भाग-IV : भाषा-I (गुजराती) (प्र. 91 से प्र. 120)
   भाग-V : भाषा-II (गुजराती) (प्र. 121 से प्र. 150)
7. भाग-IV में भाषा-I के लिए 30 प्रश्न और भाग-V में भाषा-II के लिए 30 प्रश्न दिए गए हैं। इस परीक्षा पुस्तिका में केवल गुजराती भाषा से संबंधित प्रश्न दिए गए हैं। **यदि भाषा-I और/या भाषा-II में आपके द्वारा चुनी गई भाषा(एँ) गुजराती के अलावा है तो कृपया उस भाषा वाली परीक्षा पुस्तिका माँग लीजिए। जिन भाषाओं के प्रश्नों के उत्तर आप दे रहे हैं वह आवेदन पत्र में चुनी गई भाषाओं से अवश्य मेल खानी चाहिए।**
8. **परीक्षार्थी भाग-V (भाषा-II) के लिए, भाषा सूची से ऐसी भाषा चुनें जो उनके द्वारा भाषा-I (भाग-IV) में चुनी गई भाषा से भिन्न हो।**
9. रफ कार्य परीक्षा पुस्तिका में इस प्रयोजन के लिए दी गई खाली जगह पर ही करें।
10. सभी उत्तर केवल OMR उत्तर पत्र पर ही अंकित करें। अपने उत्तर ध्यानपूर्वक अंकित करें। उत्तर बदलने हेतु श्वेत रंजक का प्रयोग निषिद्ध है।

INSTRUCTIONS FOR CANDIDATES

1. This booklet is a supplement to the Main Test Booklet for those candidates who wish to answer **EITHER** Part IV (Language I) **OR** Part V (Language II) in **GUJARATI** language, but **NOT BOTH**.
2. Candidates are required to answer Part I and Part II **OR** III from the Main Test Booklet and Parts IV and V from the languages chosen by them.
3. Questions on English and Hindi languages for Part IV and Part V have been given in the Main Test Booklet. Language Supplements can be asked for separately.
4. Use **Black/Blue Ball Point Pen only** for writing particulars on this page/marking responses in the OMR Answer Sheet.
5. The CODE for this Language Booklet is **E**. Make sure that the CODE printed on **Side-2** of the OMR Answer Sheet and on your Main Test Booklet is the same as that on this Language Supplement Test Booklet. In case of discrepancy, the candidate should immediately report the matter to the Invigilator for replacement of the Language Supplement Test Booklet.
6. This Test Booklet has **two** Parts, IV and V, consisting of **60** Objective Type Questions, each carrying 1 mark :
   Part-IV : Language-I (Gujarati) (Q. 91 to Q. 120)
   Part-V : Language-II (Gujarati) (Q. 121 to Q. 150)
7. Part-IV contains 30 questions for Language-I and Part-V contains 30 questions for Language-II. In this Test Booklet, only questions pertaining to Gujarati language have been given. **In case the language/s you have opted for as Language-I and/or Language-II is a Language other than Gujarati, please ask for a Test Booklet that contains questions on that language. The language being answered must tally with the languages opted for in your Application Form.**
8. **Candidates are required to attempt questions in Part-V (Language-II) in a language other than the one chosen as Language-I (in Part-IV) from the list of languages.**
9. Rough work should be done only in the space provided in the Test Booklet for the same.
10. The answers are to be recorded on the OMR Answer Sheet only. Mark your responses carefully. No whitener is allowed for changing answers.

परीक्षार्थी का नाम (बड़े अक्षरों में) : ____________________
Name of the Candidate (in Capitals) :

अनुक्रमांक : (अंकों में) / Roll Number : in figures ____________________
: शब्दों में / in words ____________________

परीक्षा केन्द्र (बड़े अक्षरों में) : ____________________
Centre of Examination (in Capitals) :

परीक्षार्थी के हस्ताक्षर : ____________________ निरीक्षक के हस्ताक्षर : ____________________
Candidate's Signature : Invigilator's Signature :

Facsimile Signature Stamp of
Centre Superintendent : ____________________

Prepp
Your Personal Exams Guide

Language Code : **06**

FSC-26-I

પરીક્ષા પુસ્તિકા સંકેત **E**

આ પુસ્તિકામાં **16** પાનાં છે.

પેપર-I

ગુજરાતી ભાષા પરિશિષ્ટ

ભાગ IV & V

આ પરીક્ષા પુસ્તિકા સૂચના ન મળે ત્યાં સુધી ખોલવી નહીં.

આ પરીક્ષા પુસ્તિકાના પાછળના આવરણમાં (15 & 16) આપેલા નિર્દેશોને ધ્યાનથી વાંચો.

પરીક્ષાર્થીઓ માટે દિશાનિર્દેશ :

1. આ પુસ્તિકા મુખ્ય પરીક્ષા પુસ્તિકાનું એક પરિશિષ્ટ છે, પરીક્ષાર્થી માટે જે ભાગ IV (ભાષા I) **અથવા** ભાગ V (ભાષા II) ગુજરાતી ભાષામાં આપવા ચાહે છે, પણ બન્ને નહિ ફક્ત **એકજ**.
2. પરીક્ષાર્થી ભાગ I અને ભાગ II **અથવા** III ના ઉત્તર મુખ્ય પરીક્ષા પુસ્તિકામાં આપે અને ભાગ IV અને V ના ઉત્તર તેમને ચયન કરેલ ભાષામાં આપે.
3. અંગ્રેજી અને હિન્દી ભાષાના પ્રશ્નો મુખ્ય પરીક્ષા પુસ્તિકાના ભાગ IV અને ભાગ V ના અન્તર્ગત આપેલા છે. ભાષા પરિશિષ્ટોને તમે અલગથી માગી શકો છો.
4. આ પૃષ્ઠ પર લખવા અને પ્રિન્ટ અંકિત કરવા માટે **માત્ર બ્લેક/બ્લૂ બૉલ પોઈંટ પેનનો** જ પ્રયોગ કરી શકે છે.
5. આ ભાષા પુસ્તિકાનો સંકેત (code) છે **E**. આ વાતની ખાતરી કરી લેવી કે ભાષા પરિશિષ્ટ પુસ્તિકાનો સંકેત, OMR ઉત્તર પત્રના **પૃષ્ઠ – 2** અને મુખ્ય પરીક્ષા પુસ્તિકા પર છાપેલા સંકેતથી મેળ થાય છે કે નહિ. જો તે જુદો હોય તો પરીક્ષાર્થી બીજી ભાષા પરિશિષ્ટ પરીક્ષા પુસ્તિકા લેવા માટે નિરીક્ષકને તરત જ જણાવે.
6. આ પુસ્તિકામાં બે ભાગ IV અને V છે. જેમાં કુલ **60** વસ્તુનિષ્ઠ પ્રશ્નો છે જે પ્રત્યેક 1 ગુણ ધરાવે છે.
   ભાગ-**IV** : ભાષા-**I** (ગુજરાતી) *(પ્ર. 91 થી પ્ર. 120)*
   ભાગ-**V** : ભાષા-**II** (ગુજરાતી) *(પ્ર. 121 થી પ્ર. 150)*
7. ભાગ-**IV** માં ભાષા-I માટે 30 પ્રશ્ન અને ભાગ-V માં ભાષા-II માટે 30 પ્રશ્નો આપેલા છે. આ પરીક્ષા પુસ્તિકામાં માત્ર ગુજરાતી ભાષા સંબંધિત પ્રશ્નો આપેલા છે. **જો ભાષા-I અને/અથવા-II માં તમારી ચયન કરેલ ભાષા ગુજરાતી સિવાયની છે તો આપે ગુજરાતી ભાષા વાળી પુસ્તિકા માંગી લેવી. જે ભાષાઓના પ્રશ્નોના ઉત્તર આપ આપી રહ્યા છો તે આવેદન પત્રમાં ચયન કરેલ ભાષાથી અવશ્ય મેળ ખાવી જોઈએ.**
8. **પરીક્ષાર્થી ભાગ-V(ભાષા-II) માટે ભાષા સૂચિમાંથી એવી ભાષાનું ચયન કરે જે તેમના દ્વારા ભાષા-I (ભાગ IV) માં ચયન કરેલી ભાષાથી જુદી હોય.**
9. રફ કાર્ય પરીક્ષા પુસ્તિકામાં આપેલ ખાલી જગ્યામાં જ કરો.
10. બધા ઉત્તર માત્ર ઓ.એમ.આર. (OMR) ઉત્તર પત્ર પર જ અંકિત કરવા. પોતાના ઉત્તર ધ્યાનપૂર્વક અંકિત કરવા. ઉત્તર બદલવા માટે શ્વેત રંજક (whitener) નો પ્રયોગ નિષિદ્ધ છે.

પરીક્ષાર્થીનું નામ (મોટા અક્ષરોમાં): ____________________

અનુક્રમાંક : અંકોમાં : ____________________

: શબ્દોમાં : ____________________

પરીક્ષા કેંદ્ર (મોટા અક્ષરોમાં): ____________________

પરીક્ષાર્થી દસ્તખત : ____________ નિરીક્ષક દસ્તખત : ____________

Facsimile signature stamp of
Centre Superintendent ____________________

Prepp
Your Personal Exams Guide

ભાગ–IV (પ્ર. 91 થી 120) ફક્ત ગુજરાતી ભાષા–I નો વિકલ્પ પસંદ કરનારે જ લખવા.

Candidates should attempt the questions from **Part-IV (Q.No. 91-120)**, if they have opted **GUJARATI** as **Language-I** only.

Prepp
Your Personal Exams Guide

PART-IV

LANGUAGE-I

GUJARATI

સૂચના : ભાગ-IV (પ્ર. 91 થી 120) ફક્ત ગુજરાતી ભાષા-I નો વિકલ્પ પસંદ કરનારે જ લખવા.

નીચેનો ફકરો વાંચી એમાંથી પૂછાયેલા પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (પ્ર. 91 થી 99)

નવી રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ ભારતના કેળવણીવિશ્વમાં એક આમૂલચૂલ પરિવર્તનનો હાથવગો દસ્તાવેજ છે. આ શિક્ષણનીતિનો પાયાનો ઉદ્દેશ ભારતકેન્દ્રી શિક્ષણ અને સંશોધનનો છે. વિવિધ સુધારા થકી સમાન, સમરસ અને ગતિશીલ સમાજનું નિર્માણ એ આ શિક્ષણનીતિમાં અંતર્નિહિત રહેલું છે. આ શિક્ષણનીતિ ભારતમાં જ વૈશ્વિક સ્તરનું શિક્ષણ ઉપલબ્ધ કરાવવા માટે રચવામાં આવી છે. દક્ષતા, દાયિત્વ, દૂરંદેશી અને દેશીવાદ પર આ શિક્ષણનીતિમાં ભાર મૂકવામાં આવ્યો છે. બુનિયાદી સાક્ષરતાથી માંડીને ઉચ્ચસ્તરીય ઈજનેરી શિક્ષણ સુધીના પાસાં આમાં આવરી લેવામાં આવ્યા છે. ન્યૂનતમ લાયકાતથી માંડીને નૂતન અભિગમ સુધીની સૂક્ષ્મ બાબતો પણ એમાં આવરી લેવાઈ છે. ઉપર જણાવ્યા મુજબના અનેક પરિવર્તન માટેના ઉપાયો પણ શિક્ષણનીતિમાં સુચારુ ઢબે સૂચવાયા છે. એથી એના અમલીકરણ માટે સૌ કેળવણીકારોએ કમર કસવી પડશે એટલું જ નહીં, વિદ્યાર્થીઓના સહયોગ અને એમની સક્રિય સહભાગીતા વિના આ શિક્ષણનીતિ સફળ નહીં થાય કારણ કે બે હાથ વિના તાળી પડતી નથી.

નવી શિક્ષણનીતિ યોજનાસભર, તર્કબધ્ધ, સમયબધ્ધ અને કટિબધ્ધ છે. એમાં કૌશલ્ય, હસ્તકલા, ભારતીય ભાષાઓ અને પારંપારિક જ્ઞાનનો મહિમાં કરવામાં આવ્યો છે. આ ઉપરાંત શિક્ષણના તબક્કા પણ વૈજ્ઞાનિક ઢબે સુનિશ્ચિત કરવામાં આવ્યા છે. બ્રિટિશ શિક્ષણ પ્રણાલીની પરંપરાને બદલીને એમાં ભારતીયતા અને વૈશ્વિકતાને ભારોભાર મૂલ્ય અને મહત્વ આપવામાં આવ્યા છે. નવી શિક્ષણનીતિ નૂતન અને નવચેતનસભર ભારતનું નિર્માણ કરશે અને ભારતને વિશ્વગુરુ બનાવવાની દિશામાં ગર્વભેર અગ્રસર કરશે એવી ખેવના સૌએ રાખવી રહી.

91. 'કમર કસવી પડશે' વાક્યમાં ક્યો પ્રયોગ છે ?
(1) ભાવેપ્રયોગ (2) તર્કશુદ્ધિ (3) નિપાતપ્રયોગ (4) રૂઢિપ્રયોગ

92. વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિ વડે નવી શિક્ષણનીતિમાં શું કરવામાં આવ્યું છે ?
(1) સુધારણા (2) અભિકલ્પના (3) તબક્કાનિર્ધારણ (4) પરિવર્તન

93. 'બે હાથ વિના તાળી પડતી નથી' એટલે કઈ અભિવ્યક્તિગત વિશેષતા થશે ?
(1) નિષેધવાક્ય (2) સંકુલવાક્ય (3) કહેવત (4) નિર્દેશવાક્ય

94. નવી શિક્ષણનીતિ છાત્રસમૂહ પાસેથી કઈ અપેક્ષા રાખે છે?
(1) સક્રિય સહભાગીતા (2) કૌશલ્યદક્ષતા (3) પરીક્ષાની (4) ઉચ્ચ ગુણાંકની

95. 'તર્કબદ્ધ' શબ્દ ક્યો સમાસ છે ?
(1) તત્પુરુષ (2) બહુવ્રીહિ (3) ઉપપદ (4) કર્મધારય

96. 'દક્ષતા, દાયિત્વ, દૂરંદેશી અને દેશીવાદ...' વાક્યમાં તમારી દષ્ટિએ કઈ વિશેષતા છે?
(1) નિષેધવાક્ય (2) સજીવારોપણ (3) વર્ણાનુપ્રાસ અલંકાર (4) દીર્ઘવાક્ય

97. 'ભારોભાર' શબ્દની વિશેષતા ઓળખાવો.
(1) અન્યોક્તિ (2) અલ્પોક્તિ (3) સમાસ (4) દ્વિરુક્તિ

98. 'ઉપર જણાવ્યા મુજબના' આ શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ શોધો.
(1) ઉપર્યુક્ત (2) નિયુક્ત (3) નિમ્નાસુક્ત (4) નિમ્નાનુસારી

99. નવી શિક્ષણનીતિમાં શેને મહત્વ અને મૂલ્ય આપવામાં આવ્યા હોવાનું અહીં જણાવાયું છે ?
(1) વૈશ્વિકતા અને ભારતીયતા (2) ઈજનેરી શિક્ષણ
(3) સુધારો અને પરિવર્તન (4) ગુણાંક અને માનાંક

Prepp
Your Personal Exams Guide

નીચેનું કાવ્ય વાંચી, તેની નીચે પૂછાયેલા પ્રશ્નોના ઉત્તરોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધીને લખો. (પ્ર. 100 થી. 105)

ઓચિંતુ કોઈ મને રસ્તે મળે
ને કદી ધીરેથી પૂછે કે કેમ છે ?
આપણે તો કહીએ કે દરિયા શી મોજમાં
ને ઉપરથી કુદરતની રહેમ છે.
ફાટેલાં ખિસ્સાની આડમાં મૂકી છે અમે
છલકાતી મલકાતી મોજ
એકલો ઊભું ને તોય મેળામાં હોઉં એવું
લાગ્યા કરે છે મને રોજ
તાળું વસાય નહીં એવડી પટારીમાં
આપણે ખજાનો હેમખેમ છે.
– આપણે તો કહીએ કે...
આંખોમાં પાણી તો આવે ને જાય
નથી ભીતર ભીનાશ થતી ઓછી
વધ-ઘટનો કાંઠાઓ રાખે હિસાબ
નથી પરવા સમંદરને હોતી
સૂરજ ઊગે ને આથમીયે જાય
મારી ઉપર આકાશ એમનેમ છે.
– આપણે તો કહીએ કે...

100. કેવા પટારામાં કવિનો ખજાનો સલામત છે ?
(1) અડધા (2) આખા (3) છલોછલ (4) ખાલીખમ

101. કવિને એકલતામાં પણ શેનો અનુભવ થાય છે?
(1) આનંદ (2) સમૂહ (3) દુ:ખ (4) સુખ

102. વધઘટનો હિસાબ કોણ રાખે છે ?
(1) દરિયો (2) પાણી (3) કિનારા (4) ફિણ

103. કવિએ મોજને ક્યાં મૂકી છે ?
(1) કોરી જગ્યાએ (2) ખિસ્સામાં (3) મેળામાં (4) ભીની જગ્યાએ

104. કવિ પર કેવું આકાશ છે?
(1) કોરું (2) વાદળવાળું (3) અકબંધ (4) નવું

105. 'હેમખેમ' એટલે શું ?
(1) સલામત (2) રહેમ (3) સોનુ (4) સોનુ અને રૂપુ

106. એક ભાષાશિક્ષિકા વિદ્યાર્થીઓને એમની શીખવાની શૈલી અને પસંદગી જાણવા માટે એક પ્રશ્નાવલિ આપે છે. શિક્ષિકા કઈ ભૂમિકામાં છે?
(1) નિષ્ણાત માહિતીપ્રદાતા (2) નિદાનકર્તા (3) મેનેજર (4) પ્લાનર

107. **પ્રતિજ્ઞા (A) :** વર્ગખંડના શિક્ષણઅનુભવો વિદ્યાર્થીના જીવન અને પૂર્વાપર સાથે ઘનિષ્ઠ સંબંધ ધરાવે છે.
પ્રમેય (R) : વિદ્યાર્થીની પૂર્વસમજની બુનિયાદ પર શિક્ષણઅનુભવોની અભિકલ્પના કરાયેલી છે.
નીચેના વિકલ્પોમાંથી **યોગ્ય** વિકલ્પ શોધો.
(1) **(A)** સાચું છે પણ **(R)** ખોટું છે.
(2) **(A)** ખોટું છે પણ **(R)** સાચું છે.
(3) **(A)** અને **(R)** બંને સાચા છે અને **(R)** તે **(A)**નું સાચું સ્પષ્ટીકરણ છે.
(4) **(A)** અને **(R)** બંને સાચા છે પરંતુ **(R)** તે **(A)** નું સાચું સ્પષ્ટીકરણ નથી.

Prepp
Your Personal Exams Guide

108. ભાષાશિક્ષણ સંદર્ભે નીચેનામાંથી ક્યુ વિધાન ખોટું છે ?

(1) ભાષાશિક્ષણ એટલે અર્થઘટન.

(2) ભાષા શીખવા માટે વ્યાકરણ શિક્ષણ અનિવાર્ય છે.

(3) જો ભાષા સાથે એમનો પર્યાપ્ત સંબંધ જોડવામાં આવે તો બધા બાળકો સરળતાથી ભાષા શીખી શકે.

(4) ભાષાશિક્ષણ સમય માંગી લે છે.

109. **પ્રતિજ્ઞા (A) :** ભાષા હંમેશા સાંસ્કૃતિક જાગૃતિ અને અભિવ્યક્તિનો સમીક્ષાપરક અભિગમ ઘડે છે; જે બાળકોની એક મહત્વપૂર્ણ વિકાસક્ષમતા છે.

પ્રમેય (R) : સાંસ્કૃત્તિક જાગૃતિ અને અભિવ્યક્તિની સક્ષમતા બાળકોને ઓળખની જાગૃતિ, નિકટતા અને બીજી સંસ્કૃતિઓ તેમજ ઓળખને સ્વીકારવાની સંવેદના આપે છે.

નીચેના વિકલ્પોમાંથી **યોગ્ય** વિકલ્પ પસંદ કરો.

(1) **(A)** સાચું, **(R)** ખોટું છે.

(2) **(A)** ખોટું, **(R)** સાચું છે.

(3) **(A)** અને **(R)** બંને સાચા, **(R)** તે **(A)** નું યોગ્ય સ્પષ્ટીકરણ છે.

(4) **(A)** અને **(R)** બંને સાચા પણ, **(R)** તે **(A)** નું યોગ્ય સ્પષ્ટીકરણ નથી.

110. **પ્રતિજ્ઞા (A) :** પોર્ટફોલિઓ એટલે વિદ્યાર્થીના કામના ઉપયોગી અંશોનુ સંકલન.

કારણ **(R) :** પોર્ટફોલિઓ બાળકને એની ક્ષમતાઓ અને ઉણપોના મૂલ્યાંકન માટે પ્રેરણા આપે છે.

વિકલ્પોમાંથી **યોગ્ય** વિકલ્પ પસંદ કરો.

(1) **(A)** સાચું છે પણ **(R)** ખોટું છે.

(2) **(A)** ખોટું છે પણ **(R)** સાચું છે.

(3) **(A)** અને **(R)** બંને સાચા છે અને **(R)** તે **(A)** નું યોગ્ય સ્પષ્ટીકરણ છે.

(4) **(A)** અને **(R)** બંને સાચા છે પણ **(R)** તે **(A)** નું યોગ્ય સ્પષ્ટીકરણ નથી.

111. પાઠ્યપુસ્તકમાં વાર્તા, કવિતા, નાટક ઈત્યાદિ સ્વરૂપો હોય છે. આપણે આવી સામગ્રી પસંદ કરવી જોઈએ કેમ કે તે...

(1) પ્રસિદ્ધ લેખકો દ્વારા લખાયેલી હોય છે

(2) સરળ ભાષામાં લખાયેલી હોય છે

(3) નૈસર્ગિક ભાષામાં હોય છે અને અધિકૃત હોય છે

(4) પાઠ્યપુસ્તકમાં મૂકવાના હેતુથી જ લખાયેલી હોય છે

112. નીચેનામાંથી કઈ વાંચનની પેટાકૌશલ્ય બાબત નથી ?

(1) ચોક્કસ જરૂરી માહિતીનું સ્કેનિંગ

(2) દરેક શબ્દની જોડણીનું જ્ઞાન

(3) શબ્દભંડોળની સમજણ અને ચાવીરૂપ શબ્દનું ચયન

(4) અપરિચિત શબ્દનું અર્થઘટન અને ઉપયોગ

113. ભાષાવિકાસ માટેની કોગ્નિટિવ થિયરી શેનું સમર્થન કરે છે ?

(1) સમાજમાં વાતચીત અને આદાનપ્રદાન દ્વારા શીખવાનું

(2) બોલતા શીખે તે પહેલા બાળકની સમજણ કેટલી વિકસેલી છે તેના પર આધારિત

(3) વ્યક્તિની અમાપ ક્ષમતાનું

(4) ઈનામ અને સજા દ્વારા શિક્ષણનું

Prepp
Your Personal Exams Guide

114. ચિત્રોની બાબતમાં નીચેનામાંથી ક્યુ **ખોટું** છે?
પુસ્તકમાંના ચિત્રો અને રેખાંકનો...

(1) એમને આવા ચિત્રો દોરવાની તક આપે છે. (2) ભાષાને અપરિચિત અને સ્મૃતિગમ્ય રીતે પ્રસ્તુત કરવામાં સહાયક છે.
(3) સામગ્રીને સહાયક છે. (4) બાળકોનો રસ જાળવી રાખે છે.

115. નાની વયના બાળકો સંદર્ભે નીચેનામાંથી ક્યુ **સાચું** છે ?

(1) બહુ નાના બાળકો અમૂર્ત વિચારોને આંશિક રીતે સમજે છે.
(2) બહુ નાના બાળકો અમૂર્ત વિચારોથી પ્રેરિત થાય છે.
(3) બહુ નાના બાળકો અમૂર્ત વિચારો સમજે છે.
(4) નાના બાળકો અમૂર્ત વિચારોને કઠિન ગણે છે.

116. એક શિક્ષિકાએ પહેલા ધોરણના વિદ્યાર્થીઓને ભીંત પર એમની ઈચ્છા પડે એવા ચિતરામણ અને ચિત્રો દોરવાની તથા લખવાની છૂટ આપી. તેણી કઈ બાબતને પ્રોત્સાહન આપે છે ?

(1) લેખનદક્ષતાનો વિકાસ (2) વર્ણમાળાના અક્ષરો લખાવવાનો પ્રારંભ
(3) ત્વરિત સાક્ષરતા વિકાસ (4) આનંદ અને રમૂજ

117. એક શિક્ષિકાએ વિજ્ઞાનના નિયમો વિશેના પુસ્તકના વાંચન જેવા ભાષાના કેટલાક પરિમાણો શોધી કાઢયા. એણે ચોક્કસ પરિમાણોમાં મુશ્કેલી અનુભવતા વિદ્યાર્થીઓને અલગ તારવ્યા અને આ પ્રકારના પુસ્તકો વાંચવા અને સમજવામાં એમને મદદ કરવા માટે વિશેષ વર્ગો લીધા. આ પ્રવૃત્તિને શું કહેવાય ?

(1) વિચારદક્ષતા (2) પ્રતિપોષણ શિક્ષણ (3) ઉપચારાત્મક શિક્ષણ (4) ઉચ્ચ ક્રમિક દક્ષતા

118. વિદ્યાર્થીઓ દુકાનમાંથી ખરીદી કરવા માટે વ્યવહારુ ભાષાનો ઉપયોગ કરી શકે છે કે નહીં તેનું મૂલ્યાંકન કરવા માટે કઈ પદ્ધતિ યોગ્ય ગણશે ?

(1) દુકાનદાર અને ગ્રાહકો વિશેની વાર્તા વાંચવી
(2) દુકાનદાર અને ગ્રાહકોનું ચિત્ર દોરવું
(3) દુકાનદાર અને ગ્રાહકો વચ્ચેના ટૂંકા સંવાદો લખવા
(4) એમની ખોરાક પસંદગી નોંધવી

119. શિક્ષક તરીકે તમે વર્ગમાં વિદ્યાર્થીઓ વચ્ચે આદાનપ્રદાનની તક ઉપલબ્ધ કરાવવા માટે શું કરશો ?

(a) એમને વધુ પ્રશ્નો પૂછવા માટે પ્રોત્સાહિત કરશો
(b) જોડીકાર્ય અને જૂથકાર્ય યોજીને વિદ્યાર્થીઓનો અભિપ્રાય મેળવશો
(c) વ્યક્તિગત ધ્યાન આપી શકાય એ માટે એમને પાઠનું સસ્વર વાંચન કરવાનું કહેશો
(d) પરસ્પર સંવાદો વાંચીને વાતચીત અને પ્રશ્નોત્તરી કરાવશો

(1) (a), (b), (d) સાચાં છે. (2) (a), (c), (d) સાચાં છે.
(3) (a), (b), (c) સાચાં છે. (4) (b), (c), (d) સાચાં છે.

120. વિદ્યાર્થીઓના શબ્દભંડોળના વિકાસ માટે શિક્ષિકા અધિકૃત ભાષાસામગ્રીનો ઉપયોગ કરે છે જેનાથી વિદ્યાર્થીઓને સરળતા રહે છે. આ સામગ્રીને શું કહેવાય ?

(1) દ્વિભાષી શબ્દકોશ (2) ગ્રેડેડ રીડર્સ (3) અખબાર (4) રોલ કાર્ડ્ઝ

Prepp
Your Personal Exams Guide

ભાગ-V (પ્ર. 121 થી 150) ફક્ત ગુજરાતી ભાષા-II નો વિકલ્પ પસંદ કરનારે જ લખવા.

Candidates should attempt the questions from **Part-V (Q.No. 121-150)**, if they have opted **GUJARATI** as **Language-II** only.

Prepp
Your Personal Exams Guide

PART-V

LANGUAGE-II

GUJARATI

સૂચના : ભાગ-V (પ્ર. 121 થી 150) ફક્ત ગુજરાતી ભાષા-II નો વિકલ્પ પસંદ કરનારે જ લખવા.

નીચેનો ફકરો વાંચી એમાંના પ્રશ્નોના જવાબ આપો (પ્ર.121 થી 128)

વિદેશની ધરતી પરથી ભારતની સ્વતંત્રતા જંગમાં બહુમૂલ્ય યોગદાન આપનાર શ્યામજી કૃષ્ણવર્માના પિતા 'ભૂલા ભણસાલી' તરીકે ઓળખાતા. તેઓ માંડવીથી વિદેશ જતી કાપડની ગાંસડીઓ બાંધવાનું કામ કરતા, પછીથી એ ઉદ્યોગ પડી ભાંગતાં તેમણે મુંબઈમાં મજૂર મુકાદમ તરીકે કામ કર્યું. શ્યામજીનાં માતા શ્યામજી દસ વર્ષના હતા ત્યારે જ મૃત્યુ પામ્યાં અને પિતા મુંબઈમાં હોઈ તેમનું બાળપણ મોસાળમાં તેમનાં નાની પાસે વીત્યું. તેમણે ભૂજમાં પ્રાથમિક શિક્ષણ અને હાઈસ્કૂલ સુધીનો અભ્યાસ કર્યો. ભૂજમાં મ્યુનિસિપલ દીવાના અજવાળે એમનો અભ્યાસ ચાલતો. એક દિવસ, મૂળ માંડવીના પરંતુ મુંબઈ સ્થાયી થયેલા મથુરદાસ લવજી ભાટિયાની નજર આ બુદ્ધિમાન કિશોર પર પડી. તેમણે શ્યામજીને મુંબઈમાં અભ્યાસની સગવડ કરી આપી અને એ રીતે શ્યામજીએ મુંબઈની વિલ્સન હાઈસ્કૂલમાં પ્રવેશ મેળવ્યો. વિલ્સન હાઈસ્કૂલ ઉપરાંત શ્યામજીએ અહીં શાસ્ત્રી વિશ્વનાથની પાઠશાળામાં સંસ્કૃતનું અધ્યયન પણ કર્યું. ગોકુળદાસ પારેખ શિષ્યવૃત્તિ મેળવીને એલ્ફિન્સ્ટન હાઈસ્કૂલમાં પ્રવેશ મેળવ્યો.

આ વર્ષોમાં શ્યામજીના જીવનને વળાંક આપતી બે ઘટનાઓ બની. દરેક વર્ષે અભ્યાસમાં પ્રથમ વર્ગ મેળવીને શિષ્યવૃત્તિ પ્રાપ્ત કરનાર શ્યામજીનો વર્ષ 1874માં સ્વામી દયાનંદ સરસ્વતી સાથે મેળાપ થયો. એક વર્ષ પછી વર્ષ 1875માં તેમણે મુંબઈમાં આર્યસમાજની સ્થાપના કરી. દયાનંદ સરસ્વતીએ શ્યામજીને ભગવાં ન પહેરાવ્યાં પરંતુ સંસ્કૃત અને સંસ્કૃતિના જ્ઞાનપ્રચાર માટે વિદેશ જવાની પ્રેરણા આપી. એ જ વર્ષે, વર્ષ 1875માં મુંબઈના ધનિક વેપારી શેઠ છબીલદાસ લલ્લુભાઈનાં તેર વર્ષનાં પુત્રી સાથે શ્યામજીનાં લગ્ન થયાં. વર્ષ 1876માં તેમની ઈચ્છા અને મહત્ત્વાકાંક્ષા મેટ્રિક્યુલેશનની પરીક્ષા પ્રથમ વર્ગમાં પસાર કરવાની હતી પણ આંખો બગડતાં પરીક્ષામાં બેસી ન શક્યા. આ બનાવથી હતાશ થયા વિના રાતદિવસ અભ્યાસ ચાલુ રાખ્યો. આ જ દિવસોમાં ઑક્સફર્ડ યુનિવર્સિટીના પ્રોફેસર મોનિયર વિલિયમ્સ મુંબઈ આવેલા. શ્યામજીએ રાતોરાત કરેલાં સંસ્કૃતનાં બે ભાષાંતરો જોઈને અને ખૂબ પ્રભાવિત થયા અને તેમને વિદેશ આવવા આમંત્રણ આપ્યું. 1930ની શરૂઆતમાં શ્યામજીની તબિયત બગડવાનું શરૂ થયું. તેમનું એક ઑપરેશન કરવામાં આવ્યું જે બાદ ટૂંકા ગાળાની રાહત મળી. થોડા સમય બાદ જ તેમને ક્લિનિક લા કોલિન ખાતે દાખલ કરાયા. પરંતુ તેમને બચાવી ન શકાયા. 30 માર્ચ, 1930 ના રોજ તેમણે આખરી શ્વાસ લીધો. આમ, ભારતીય સ્વતંત્રતાના પાયામાં જેમના પ્રયત્નો રહેલા છે તેવો શ્યામજી કૃષ્ણ વર્મા નામનો 'ધ્રુવ' તારો આથમી ગયો.

121. 'ધનિક' શબ્દનો વિરોધાર્થી શોધો.

(1) વિદ્વાન (2) પ્રદત્ત (3) સંપન્ન (4) દરિદ્ર

122. 'પરીક્ષા' શબ્દનો સમાનાર્થી શબ્દ શોધો.

(1) પ્રતીક્ષા (2) વિવિક્ષા (3) કસોટી (4) અન્વીક્ષા

123. શ્યામજીને પરદેશપ્રવાસની પ્રેરણા આપનાર કોણ હતા ?

(1) મથુરદાસ ભાટિયા (2) સ્વામી દયાનંદ (3) મોનિયર વિલિયમ્સ (4) શેઠ છબીલદાસ

124. શ્યામજીએ શૈશવ ક્યાં વ્યતીત કર્યું ?

(1) માંડવીમાં (2) માંગરોળમાં (3) મુંબઈમાં (4) મોસાળમાં

125. 'મુંબઈમાં મજૂર મુકાદમ' વાક્યમાં રહેલ અલંકાર શોધો.

(1) ઉપમા (2) ઉત્પ્રેક્ષા (3) વર્ણાનુપ્રાસ (4) રૂપક

126. 'થોડા સમય બાદ જ તેમને' વાક્યમાં રહેલા વિશેષ તત્વને ઓળખો.

(1) નિષેધવાક્ય (2) આજ્ઞાર્થવાક્ય (3) નિપાત (4) વિધેયવાક્ય

127. 'રાતદિવસ' શબ્દનો સમાસ ઓળખાવો.

(1) દ્વંદ્વ (2) તત્પુરુષ (3) કર્મધારય (4) દ્વિગુ

128. 'રાતોરાત' શબ્દ કેવો પ્રયોગ છે ?

(1) દ્વિરુક્તિ (2) અર્થજન્ય (3) ભાવેપ્રયોગ (4) રૂઢિપ્રયોગ

નીચેનો ફકરો વાંચીને એમાંથી પૂછાયેલા પ્રશ્નોના જવાબ આપો (પ્ર.129 થી 135)

મોબાઈલ ફોન આજકાલ આપણા જીવનનો એક મહત્વપૂર્ણ સદસ્ય બની ગયો છે. તેનો ઉપયોગ સંચાર માટે થાય છે અને તેનાથી ઘણા ફાયદા થાય છે. જો કે, તે નુકસાન પણ કરી શકે છે. મોબાઈલની મીઠી મનાતી માયાજાળમાં એક વાર ફસાઈ ગયા પછી બહાર નિકળવું બહુ જ ખતરનાક થઈ શકે છે.

મોબાઈલથી ઘણાબધા ફાયદા થાય છે. આજે આપણે મોબાઈલ ફોન દ્વારા કોઈપણ વ્યક્તિ સાથે સરળતાથી વાતચીત કરી શકીએ છીએ. તે વ્યક્તિગત અને વ્યવસાયિક સંદેશાવ્યવહાર માટે પણ આરામદાયક છે. મોબાઈલ ફોન દ્વારા તમે વિવિધ વિષયો સાથે સંબંધિત માહિતી મેળવી શકો છો. ઈન્ટરનેટ દ્વારા માહિતીની ઉપલબ્ધતાને કારણે, તમે કોઈપણ વિષય વિશે શીખી શકો છો. વ્યાપાર માટે: આજે દુનિયા વ્યાપારની દૃષ્ટિએ ઘણી પ્રગતિ કરી રહી છે. મોબાઈલ ફોન વ્યવસાય માટે ખૂબ જ ઉપયોગી છે કારણ કે તમે તમારા ગ્રાહકો સાથે સંપર્કમાં રહી શકો છો અને તમારા વ્યવસાયને પ્રોત્સાહન આપી શકો છો. મોબાઈલ ફોન તમને સમય બચાવવામાં મદદ કરે છે. કોઈ પણ કામ કરતી વખતે તમે તમારા મોબાઈલ ફોનનો ઉપયોગ કરી શકો છો. આનાથી તમે સમય બચાવી શકો છો અને તમારું કામ પૂર્ણ કરી શકો છો. લાંબા સમય સુધી મોબાઈલ ફોનનો ઉપયોગ કરવાથી તમારી આંખોમાં સમસ્યા થઈ શકે છે. આ સિવાય વારંવાર મોબાઈલ ફોન જોવાથી માઈગ્રેન જેવી સમસ્યા થઈ શકે છે. વધુ પડતું મોબાઈલનું વ્યસન સ્વાસ્થ્ય ને નુકસાન પહોંચાડી શકે છે. મોબાઈલ ફોન તમારો સમય બગાડી શકે છે. ખબર નથી કે તમે તેના પ્રણયમાં કેટલો સમય ગુમાવો છો, જેના કારણે તમારું કામ અધૂરું રહી જાય છે. મોબાઈલ ફોનનો ઉપયોગ કરવાના કેટલાક સામાજિક ગેરફાયદા હોઈ શકે છે. સેલ ફોનના ઉપયોગથી તમારા સંબંધો તૂટી શકે છે અને તમે એકાંતવાસ અનુભવી શકો છો. મોબાઈલ ફોન તમારા માટે ખર્ચનું કારણ બની શકે છે કેમ કે એ જંગમ મિલકત છે. મોબાઈલ ફોનનો ઉપયોગ કરતી વખતે ગોપનીયતાનું જોખમ હોઈ શકે છે. મોટાભાગની એપ્સ ઈન્ટરનેટ પર તમારો ડેટા અને વ્યક્તિગત માહિતી સ્ટોર કરે છે જે હેકર્સ માટે સરળ બનાવી શકે છે. તેથી, તમારે તમારી ગોપનીયતાની કાળજી લેવાની જરૂર છે. મોબાઈલ ફોનના ઘણા ફાયદા છે. પરંતુ તે કેટલાક ગેરફાયદા સાથે પણ આવે છે. મોબાઈલ ફોનનો યોગ્ય ઉપયોગ જરૂરી છે.

129. મોબાઈલનો કેવો ઉપયોગ કરવો જોઈએ ?

(1) અપૂરતો (2) દિવસરાત (3) વિવેકપૂર્ણ (4) સુનિશ્ચિત

130. 'બહુ જ ખતરનાક' વાક્યમાં કઈ વિશેષતા છે ?

(1) સલાહ (2) નિપાત (3) ચેતવણી (4) ધમકી

Prepp
Your Personal Exams Guide

131. 'એકાંતવાસ' શબ્દ ક્યો સમાસ છે ?

(1) કર્મધારય (2) ઉપપદ (3) તત્પુરુષ (4) દ્વિગુ

132. મોબાઈલ ફોનના ઉપયોગ વખતે શેની ખેવના અનિવાર્યતઃ લેવી જોઈએ ?

(1) ખર્ચની (2) આંખોની (3) ખાનગીપણાની (4) સમયની

133. 'જંગમ' શબ્દનો વિરોધાર્થી શબ્દ શોધો.

(1) ગંજાવર (2) મુજાવર (3) સંગમ (4) સ્થાવર

134. 'નિત્ય' શબ્દનો સમાનાર્થી શોધો .

(1) સખ્ય (2) ક્વચિત (3) સદૈવ (4) પ્રીત્ય

135. 'મોબાઈલની મીઠી મનાતી માયાજાળ' માં કઈ વિશેષતા છે ?

(1) રૂપક (2) વિધેયવાક્ય (3) વર્ણાનુપ્રાસ (4) નિષેધવાક્ય

136. બાળકોને વાર્તા કહેવા સંદર્ભે નીચેનામાંથી ક્યુ **ખોટું** છે ?

''વાર્તા સાંભળવાથી બાળકોને __________ માં મદદ મળે છે.''

(1) સમસ્યાઉકેલ દક્ષતાના વિકાસમાં

(2) જીવનમાં અનુસરવા જેવા નવા મૂલ્યો શીખવામાં

(3) નવા શબ્દો શીખવામાં અને શબ્દભંડોળના વિસ્તારમાં

(4) વાક્યરચના શીખવામાં

137. શિક્ષકે પાઠએકમના મુદ્દા વિશે ઉપયોગી હોય એવો એક વિડિયો શોધીને એના પર જોડીકાર્યનું આયોજન કર્યું. આનાથી વિદ્યાર્થીઓને કઈ બાબતમાં પ્રોત્સાહન કે ઉત્તેજન મળશે ?

(1) શિક્ષક વિના સ્વતંત્ર રીતે કામ કરવામાં (2) ભાષાજાગૃતિના વિકાસમાં

(3) પોતાના કામના મૂલ્યાંકનમાં (4) સાથે મળીને ઝડપી કામ કરવામાં

138. એક વાર્તાસંગ્રહ અને અન્ય ગદ્યકૃતિઓ ભાષાશિક્ષણ માટે સૂચવવામાં આવી જેનો પૂરક વાચન તરીકે ઉપયોગ કરવાનો છે. પૂરક વાચનનો મુખ્ય હેતુ શો છે?

(1) નૈતિક મૂલ્યો શીખવવાનો (2) વિસ્તૃત વાચનને પ્રોત્સાહન આપવાનો

(3) બહુભાષાવાદને પ્રોત્સાહન આપવાનો (4) સઘન વાચનને પ્રોત્સાહન આપવાનો

139. પાંચમાં ધોરણની એક શિક્ષિકા વિદ્યાર્થીઓને વાર્તા લખવા આપે છે અને વર્ગમાં ફરતા રહીને ભૂલો કરતા વિદ્યાર્થીઓને અને નવા શબ્દો પૂછનારને મદદ કરે છે. અહીં શિક્ષિકા કઈ ભૂમિકામાં છે ?

(1) સહાયક (2) નિદાનકર્તા (3) મેનેજર (4) પ્લાનર

140. નીચેનામાંથી કઈ બાબત ભાષાશિક્ષકની પ્રાથમિક જવાબદારી ગણાય ?

(1) વિવિધ વર્ગોમાં વિદ્યાર્થીઓની જૂથ રચના

(2) વિદ્યાર્થીઓને ભણાવવા

(3) વિદ્યાર્થીની પ્રત્યાયનલક્ષી જરૂરિયાતો ઓળખવી

(4) પાઠ્યસામગ્રીનું ચયન

141. નિવેદન **(A) :** વાંચન એટલે ફક્ત શબ્દનો ઉચ્ચાર નહીં પણ એનાથી વધુ કશુંક

કારણ **(R) :** વાંચન એટલે અર્થઘટન

નીચેના વિકલ્પોમાંથી **યોગ્ય** વિકલ્પ પસંદ કરો.

(1) **(A)** સાચું છે, **(R)** ખોટું છે

(2) **(A)** ખોટું છે, **(R)** સાચું છે

(3) **(A)** અને **(R)** બંને સાચા છે, પણ **(R)** તે **(A)** નું યોગ્ય સ્પષ્ટીકરણ છે

(4) **(A)** અને **(R)** બંને સાચા છે, પણ **(R)** તે **(A)** નું યોગ્ય સ્પષ્ટીકરણ નથી

142. ભાષાશિક્ષણ સંદર્ભે નીચેનામાંથી ક્યુ અનુમાન **ખોટું** છે?

(1) ભાષાશિક્ષણમાં પ્રત્યાયનપ્રવૃત્તિઓ પર વધુ ધ્યાન આપવું જોઈએ.

(2) ભાષાશિક્ષણમાં બોલવા કરતાં વધુ ધ્યાન લખવા પર આપવું જોઈએ.

(3) બાળકો વાસ્તવિક જીવનમાં ઉપયોગ કરીને જ ભાષા પ્રાપ્ત કરી શકે છે.

(4) ભાષાશિક્ષણમાં બાળકની પ્રથમ ભાષા ચાવીરૂપ ભૂમિકા ભજવે છે.

143. ભાષાસંપ્રાપ્તિ માટેની બિહેવિયરિસ્ટ થિયરી અંગે નીચેનામાંથી ક્યુ અસંગત છે?

(1) પ્રયત્ન અને ભૂલો (2) સામાજિક વાતચીત

(3) ઓપેરન્ટ કન્ડિશનિંગ (4) કોરી પાટી

144. બાળકોને શેનાથી પરિચિત કરાવવા જોઈએ ?

(1) નાની વયથી વિવિધ બોલાતી ભાષાઓ વડે (2) નાનપણથી જ વિવિધ લખાતી ભાષાઓ વડે

(3) નાની વયથી બે ભાષા બોલવા માટે (4) નાની વયથી બે લિખિત ભાષાઓ વડે

Prepp
Your Personal Exams Guide

145. **પ્રતિજ્ઞા (A):** ચિત્રકામને પ્રાથમિક સાક્ષરતાનો આરંભ માનવામાં આવે છે.
પ્રમેય (R): ચિત્રો પ્રતીકાત્મક અને અર્થસભર હોય છે.
વિકલ્પોમાંથી **યોગ્ય** વિકલ્પ પસંદ કરો.
(1) **(A)** સાચું છે પણ **(R)** ખોટું છે.
(2) **(A)** ખોટું છે પણ **(R)** સાચું છે.
(3) **(A)** અને **(R)** બંને સાચા છે અને **(R)** તે **(A)** નું સાચું સ્પષ્ટીકરણ છે.
(4) **(A)** અને **(R)** બંને સાચા છે પણ **(R)** તે **(A)** નું સાચું સ્પષ્ટીકરણ નથી.

146. એક ભાષાકાર્ય (ટાસ્ક) માટે શિક્ષિકા વિવિધ પ્રકારની ક્ષમતાવાળા વિદ્યાર્થીઓનું મિશ્ર જૂથ રચે છે. એનો હેતુ શો છે ?
(1) વિદ્યાર્થીઓને એકબીજાની મદદ કરવા માટે પ્રેરિત કરવાનો
(2) શિક્ષિકા બધા ઉપર ધ્યાન નથી આપી શકતી એટલે એનો કાર્યભાર વહેંચી દેવાનો
(3) નબળા વિદ્યાર્થીઓની ઓળખ કરવાનો
(4) વિદ્યાર્થીઓને મુક્ત અભિવ્યક્તિ માટે અનુકૂળતા કરી આપવાનો

147. બાળક એક વાર્તા પોતાના શબ્દોમાં ફરી કહે તો તેથી શેનું મૂલ્યાંકન કરી શકાય ?
(1) ગ્રહણશક્તિ (2) સ્મૃતિ (3) ચોક્સાઈ (4) પ્રવાહિતા

148. **નિવેદન (A) :** ઉપચારાત્મક શિક્ષણ એ શીખવા-શીખવવાની પ્રક્રિયાનો આંતરિક હિસ્સો છે.
કારણ **(R) :** ઉપચારાત્મક શિક્ષણ એટલે પુન:શિક્ષણ જેમાં વિદ્યાર્થીઓ સરખી રીતે ન ભણ્યા હોય એવા ભાષાઘટકો અલગ પદ્ધતિથી ભણાવવામાં આવે.
નીચેના વિકલ્પોમાંથી **યોગ્ય** પસંદ કરો.
(1) **(A)** સાચું છે, **(R)** ખોટું છે.
(2) **(A)** ખોટું છે, **(R)** સાચું છે.
(3) **(A)** અને **(R)** બંને સાચા છે, **(R)** તે **(A)** નું યોગ્ય સ્પષ્ટીકરણ છે.
(4) **(A)** અને **(R)** બંને સાચા છે, પણ **(R)** તે **(A)** નું યોગ્ય સ્પષ્ટીકરણ નથી.

149. મિનિમલ પેર ડ્રીલ કઈ બાબતને સુધારવા માટેની યોગ્ય પદ્ધતિ છે ?
(1) ઉચ્ચાર (2) સંક્ષેપ વાંચન (3) વ્યાકરણ (4) શબ્દભંડોળ

150. બુનિયાદી તબક્કો હોય ત્યારે બાળકો અનુકૂળતાથી અને ઉત્તમ ઢબે ત્યારે શીખે જ્યારે...
(1) ગૃહભાષામાં ભણાવાય (2) અંગ્રેજી માધ્યમમાં ભણાવાય
(3) માધ્યમ તરીકે ભાષા હોય (4) રાજભાષામાં ભણાવાય

- o O o -

SPACE FOR ROUGH WORK

Prepp
Your Personal Exams Guide

આપેલ સૂચનાઓ ધ્યાનપૂર્વક વાંચો :

1. પરીક્ષા પુસ્તિકામાં ઉત્તરો સ્પષ્ટતાથી ચીંધી બતાવાયા છે તેથી જવાબો લખતા પહેલાં પરીક્ષા પુસ્તિકા અને જવાબો લખવા માટેની સૂચનાઓ ધ્યાનપૂર્વક વાંચી જવી.
2. દરેક પ્રશ્ન માટે ચાર વિકલ્પોમાંથી સાચો ઉત્તર ઓ.એમ.આર. (OMR) ઉત્તરપત્ર પૃષ્ઠ-**2** માં એક જ વર્તુળને બ્લેક/બ્લૂ બૉલ પોઈંટથી જ ભરવું. એકવાર ઉત્તર ભર્યા પછી તેને બદલી શકાશે નહિ.
3. પરીક્ષાર્થી સુનિશ્ચિત કરી લે કે આ ઉત્તરપત્રને વાળવામાં ન આવે અને તે ઉપર બીજું કોઈ અન્ય નિશાન પણ ન લગાવે. પરીક્ષાર્થી પોતાનો અનુક્રમાંક ઉત્તરપત્રમાં નિર્ધારેલ જગ્યા સિવાય બીજે ક્યાંય ન લખે.
4. પરીક્ષા પુસ્તિકા અને OMR ઉત્તરપત્રનો ઉપયોગ ધ્યાનપૂર્વક કરે, કારણ કે કોઈપણ પરિસ્થિતિમાં (માત્ર પરીક્ષા પુસ્તિકા અને OMR ઉત્તરપત્રના સંકેત (code) અથવા સંખ્યામાં વિભિન્નતા સિવાય) બીજી પરીક્ષા પુસ્તિકા આપવામાં આવશે નહિ.
5. પરીક્ષા પુસ્તિકા/OMR ઉત્તરપત્રમાં આપેલ પરીક્ષા સંકેત અને સંખ્યાને પરીક્ષાર્થીએ ઉચિત રૂપે હાજરી-પત્રમાં લખવું.
6. OMR ઉત્તરપુસ્તિકાની સાંકેતિક માહિતી મશીન વડે વંચાશે. તેથી કોઈ માહિતી અધૂરી ન રહેવી જોઈએ એટલું જ નહીં, તે એડમિટ કાર્ડમાં આપેલી માહિતીથી અલગ ન હોવી જોઈએ.
7. પરીક્ષાર્થી દ્વારા પરીક્ષા હૉલ/કક્ષમાં પ્રવેશ કાર્ડ સિવાયની કોઈપણ જાતની પાઠ્ય-સામગ્રી, મુદ્રિત અથવા હસ્તલિખિત કાગળ, પેજર, મોબાઈલ ફોન, ઈલેક્ટ્રોનિક ઉપકરણ અથવા અન્ય કોઈપણ જાતની સામગ્રીને લઈ જવાની અથવા ઉપયોગ કરવાની મનાઈ છે.
8. મોબાઈલ ફોન અને અન્ય વાયરલેસ સંદેશાવ્યવહારના સાધનો (સ્વીચ ઓફ રાખેલી સ્થિતિમાં પણ) અને અન્ય પ્રતિબંધિત ઉપકરણો પરીક્ષાખંડમાં લાવવા નહીં. આ સૂચનાનું પાલન નહીં કરનારને સજાપાત્ર ગણીને તેની સામે પરીક્ષાર્થીનું પરીક્ષા રદ કરવા સુધીના કડક પગલાં લેવામાં આવશે.
9. પ્રત્યેક પરીક્ષાર્થીએ, નિરીક્ષકના માંગ્યા મુજબ પોતાનું પ્રવેશ-કાર્ડ દેખાડવું.
10. અધીક્ષક અથવા નિરીક્ષકની વિશિષ્ટ અનુમતિ વગર કોઈપણ પરીક્ષાર્થીએ પોતાનું સ્થાન મૂકવો નહિ.
11. કાર્યરત નિરીક્ષકને પોતાનો OMR ઉત્તરપત્ર આપ્યા વગર અને હાજરી-પત્રમાં ફરીવાર સહી કર્યા વગર પરીક્ષાર્થીઓ પરીક્ષા હૉલ છોડવો નહિ. જો પરીક્ષાર્થીએ બીજી વાર સહી નહિ કરી હોય તે એ માનવામાં આવશે કે તેને OMR ઉત્તરપત્ર પાછું આપ્યું નથી અને તેને અનુચિત સાધનનો મામલો માનવામાં આવશે. **પરીક્ષાર્થીએ પોતાના ડાબા હાથના અંગૂઠાનું નિશાન હાજરીપત્રકમાં આપેલ નિયત સ્થાન પર અચૂક કરવાનું રહેશે.**
12. ઈલેક્ટ્રોનિક/હસ્તચાલિત કેલ્ક્યુલેટરનો ઉપયોગ વર્જિત છે.
13. પરીક્ષા હૉલમાં પોતાના આચરણ (વ્યવહાર) માટે પરીક્ષાર્થી બોર્ડના બધા જ નિયમો અને વિનિયમો સાથે બંધાયેલો છે. અનુચિત સાધનોની બધી જ બાબતોનો નિર્ણય બોર્ડના નિયમો અને વિનિયમોના અનુસારે જ થશે.
14. OMR ઉત્તરપત્ર અને પરીક્ષા પુસ્તિકાનો કોઈપણ ભાગ ગમે તેવી પરિસ્થિતિમાં જુદો કરવો નહિ.
15. ***પરીક્ષા પૂર્ણ થયા પછી, પરીક્ષાર્થી હૉલ/કક્ષ છોડતા પહેલા OMR ઉત્તરપત્ર કક્ષ-નિરીક્ષકને અવશ્ય સોંપી દે. પરીક્ષાર્થી પોતાની સાથે આ પરીક્ષા પુસ્તિકા લઈ જઈ શકે છે.***

Prepp
Your Personal Exams Guide

निम्नलिखित निर्देशों को ध्यान से पढ़ें :

1. जिस प्रकार से विभिन्न प्रश्नों के उत्तर दिए जाने हैं उसका वर्णन परीक्षा पुस्तिका में किया गया है, जिसे आप प्रश्नों का उत्तर देने से पहले ध्यान से पढ़ लें।
2. प्रत्येक प्रश्न के लिए दिए गए चार विकल्पों में से सही उत्तर के लिए OMR उत्तर पत्र के **पृष्ठ-2** पर केवल एक वृत्त को ही पूरी तरह **नीले/काले बॉल पॉइन्ट पेन** से भरें। एक बार उत्तर अंकित करने के बाद उसे बदला नहीं जा सकता है।
3. परीक्षार्थी सुनिश्चित करें कि इस OMR उत्तर पत्र को मोड़ा न जाए एवं उस पर कोई अन्य निशान न लगाएँ। परीक्षार्थी अपना अनुक्रमांक OMR उत्तर-पत्र में निर्धारित स्थान के अतिरिक्त अन्यत्र न लिखें।
4. परीक्षा पुस्तिका एवं OMR उत्तर पत्र का ध्यानपूर्वक प्रयोग करें, क्योंकि किसी भी परिस्थिति में (केवल परीक्षा पुस्तिका एवं OMR उत्तर पत्र के कोड या संख्या में भिन्नता की स्थिति को छोड़कर) दूसरी परीक्षा पुस्तिका उपलब्ध नहीं करायी जाएगी।
5. परीक्षा पुस्तिका/OMR उत्तर पत्र में दिए गए परीक्षा पुस्तिका कोड व संख्या को परीक्षार्थी सही तरीके से उपस्थिति-पत्र में लिखें।
6. OMR उत्तर पत्र में कोडित जानकारी को एक मशीन पढ़ेगी। इसलिए कोई भी सूचना अधूरी न छोड़ें और यह प्रवेश-पत्र में दी गई सूचना से भिन्न नहीं होनी चाहिए।
7. परीक्षार्थी द्वारा परीक्षा हॉल/कक्ष में प्रवेश-पत्र के सिवाय किसी प्रकार की पाठ्य-सामग्री, मुद्रित या हस्तलिखित, कागज़ की पर्चियाँ, पेजर, मोबाइल फोन, इलेक्ट्रॉनिक उपकरण या किसी अन्य प्रकार की सामग्री को ले जाने या उपयोग करने की अनुमति नहीं है।
8. मोबाइल फोन, बेतार संचार युक्तियाँ (स्विच ऑफ अवस्था में भी) और अन्य प्रतिबंधित वस्तुएँ परीक्षा हॉल/कक्ष में नहीं लाई जानी चाहिए। इस सूचना का पालन न होने पर इसे परीक्षा में अनुचित साधनों का प्रयोग माना जाएगा और परीक्षार्थी के विरुद्ध कार्यवाही की जाएगी, परीक्षा रद्द करने सहित।
9. पूछे जाने पर प्रत्येक परीक्षार्थी, निरीक्षक को अपना प्रवेश-पत्र दिखाएँ।
10. केन्द्र अधीक्षक या निरीक्षक की विशेष अनुमति के बिना कोई परीक्षार्थी अपना स्थान न छोड़ें।
11. कार्यरत निरीक्षक को अपना OMR उत्तर पत्र दिए बिना एवं उपस्थिति-पत्र पर दुबारा हस्ताक्षर किए बिना परीक्षार्थी परीक्षा हॉल/कक्ष नहीं छोड़ेंगे। यदि किसी परीक्षार्थी ने दूसरी बार उपस्थिति-पत्र पर हस्ताक्षर नहीं किए, तो यह माना जाएगा कि उसने OMR उत्तर पत्र नहीं लौटाया है और यह अनुचित साधन का मामला माना जाएगा। **परीक्षार्थी अपने बाएँ हाथ के अंगूठे का निशान उपस्थिति-पत्र में दिए गए स्थान पर अवश्य लगाएँ।**
12. इलेक्ट्रॉनिक/हस्तचालित परिकलक का उपयोग वर्जित है।
13. परीक्षा हॉल/कक्ष में आचरण के लिए परीक्षार्थी परीक्षण संस्था के सभी नियमों एवं विनियमों द्वारा नियमित हैं। अनुचित साधनों के सभी मामलों का फैसला परीक्षण संस्था के नियमों एवं विनियमों के अनुसार होगा।
14. किसी भी परिस्थिति में परीक्षा पुस्तिका और OMR उत्तर पत्र का कोई भाग अलग न करें।
15. **परीक्षा सम्पन्न होने पर, परीक्षार्थी हॉल/कक्ष छोड़ने से पूर्व OMR उत्तर पत्र निरीक्षक को अवश्य सौंप दें।** ***परीक्षार्थी अपने साथ इस परीक्षा पुस्तिका को ले जा सकते हैं।***

READ THE FOLLOWING INSTRUCTIONS CAREFULLY :

1. The manner in which the different questions are to be answered has been explained in the Test Booklet which you should read carefully before actually answering the questions.
2. Out of the four alternatives for each question, only one circle for the correct answer is to be darkened completely with **Blue / Black Ball Point Pen** on **Side-2** of the OMR Answer Sheet. The answer once marked is not liable to be changed.
3. The candidates should ensure that the OMR Answer Sheet is not folded. Do not make any stray marks on the OMR Answer Sheet. Do not write your Roll No. anywhere else except in the specified space in the OMR Answer Sheet.
4. Handle the Test Booklet and OMR Answer Sheet with care, as under no circumstances (except for discrepancy in Test Booklet Code or Number and OMR Answer Sheet Code or Number), another set will be provided.
5. The candidates will write the correct Test Booklet Code and Number as given in the Test Booklet/OMR Answer Sheet in the Attendance Sheet.
6. A machine will read the coded information in the OMR Answer Sheet. Hence, no information should be left incomplete and it should not be different from the information given in the Admit Card.
7. Candidates are not allowed to carry any textual material, printed or written, bits of papers, pager, mobile phone, electronic device or any other material except the Admit Card inside the examination hall/room.
8. Mobile phones, wireless communication devices (even in switched off mode) and the other banned items should not be brought in the examination halls/rooms. Failing to comply with this instruction, it will be considered as using unfair means in the examination and action will be taken against the candidate including cancellation of examination.
9. Each candidate must show on demand his/her Admit Card to the Invigilator.
10. No candidate, without special permission of the Centre Superintendent or Invigilator, should leave his/her seat.
11. The candidates should not leave the Examination Hall/Room without handing over their OMR Answer Sheet to the Invigilator on duty and sign the Attendance Sheet twice. Cases where candidate has not signed the Attendance Sheet second time will be deemed not to have handed over the OMR Answer Sheet and dealt with as an unfair means case. **The candidates are also required to put their left hand THUMB impression in the space provided in the Attendance Sheet.**
12. Use of Electronic/Manual Calculator is prohibited.
13. The candidates are governed by all Rules and Regulations of the Examining Body with regard to their conduct in the Examination Hall/Room. All cases of unfair means will be dealt with as per Rules and Regulations of the Examining Body.
14. No part of the Test Booklet and OMR Answer Sheet shall be detached under any circumstances.
15. **On completion of the test, the candidate must hand over the OMR Answer Sheet to the Invigilator in the Hall / Room.** ***The candidates are allowed to take away this Test Booklet with them.***